

Lavendel, rozemarijn, salie en tijmsorten

Deze planten zijn afkomstig uit het Middellandse Zeegebied. Het zijn dwergheesters. Dat wil zeggen dat ze uitgroeien tot kleine houtige struiken en groen blijven in de winter.

Het liefst op droge bodem in volle zon

Mediterrane borderplanten groeien op droge, voedselarme bodem en in de volle zon. In België kan dat dus niet in de natuur, maar wel

midden in stadskernen. In veel stadstuinjes is de grond erg droog en zit er steenpuin in. Als je tuin dan ook nog in volle zon ligt, is dat een ideale plaats voor mediterrane planten.

Wat heb je nodig om je schaduwborder aan te leggen?

- PLANTGOED
 - Lavendel, salie en rozemarijn: koop 4 plantjes per m².
 - Tijmsorten: koop 9 plantjes per m².
- Wit zand, grind of kiezels om de bodem te bedekken.

Planteigenschappen

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Hoogte (cm)	Bloeiperiode (maand)	Kleur bloei	Eetbaar	Oogst
Lavendula angustifolia	Lavendel	30-60	6-8	Blauw paars	Bloem	Zomer
Rosmarinus officinalis	Rozemarijn	60-100	2-5	Paars, blauw	Blad, bloem	Hele jaar
Salvia officinalis	Salie	3 -100	6-8	Paars, roze, wit	Blad met mate gebruiken, sterke smaak	Hele jaar
Thymus citritodora	Citroentijm	10-15	6-7	Lila	Blad, bloem als kruid en als thee	Hele jaar
Thymus serpyllum	Wilde tijm	5-15	6-8	Paars, roze	Blad, bloem als kruid en als thee	Hele jaar
Thymus vulgaris	Echte tijm	20-40	5-8	Roze	Blad, bloem als kruid en als thee	Hele jaar

Wanneer en hoe plant je?

- Plant bij voorkeur in april. Eventueel kan het ook in september.
- Maak de grond vrij van planten. Vertrek je van gazon, haal dan de graszode weg door ze af te pluggen met een spade.
- Plant lavendel, salie en rozemarijn 50 cm uit elkaar. Voor tijmplantjes is 30 cm genoeg.
- Maak een put die 2x zo breed is als de kluit, en 1,5x zo diep. Zet de plant in de grond en vul aan met grond. Duw aan met de hand voor een goed contact tussen wortel en grond. Duw nooit aan met je voeten: dat is te agressief voor een borderplantje.
- Verrijk de bodem niet met mulch. De planten hebben geen voedselrijke grond nodig en mulch stimuleert de groei van gras.
- Bedek de naakte bodem tussen de planten met wit zand, grind of kiezels.
- Geef onmiddellijk genoeg water.

Rozemarijn © Velt vzw

Citroentijm © Velt vzw

Hoe en wanneer moet je snoeien?

- In ons klimaat zal er altijd gras groeien tussen je mediterrane planten. De mediterrane planten kunnen die concurrentie niet aan. Je moet ze dus helpen door het gras zorgvuldig weg te halen.
- Lavendel en rozemarijn worden meestal gesnoeid om verhouting van de plant uit te stellen en de plant laag te houden.
 - Bij lavendel knip je de uitgebloeide bloemen af onmiddellijk na de bloei. Na de volgende winter knip je de rest van die bloeistengels af tot 15 cm boven de grond.
 - Bij rozemarijn knip je de bloeistengels weg na de bloei.
- Als je niet snoeit, vormt de plant een grillig struikje dat alleen bovenaan bloeit en onderaan kaal wordt.

Hoe en wanneer kun je oogsten?

- Oogst zodra je border helemaal dichtgroeit.
- Blad en stengel kun je het hele jaar oogsten, ook in de winter.
- Lavendel bloeit in de zomer en kun je dus alleen oogsten in de zomer.

Hoe gebruik of verwerk je je oogst?

- Gebruik het verse blad in thee.
- Lavendel gebruik je voor de geur. Je kunt de bloemetjes verwerken in aromatisch gebak.
- Rozemarijn en tijm zijn geschikt om mee te koken in stoofpotjes of pastasaus.

Schaduwborders in de stad

- **Biodiversiteit**
Een mediterrane border lokt allerlei beestjes. In het groeiseizoen komen insecten af op stuifmeel en nectar van de bloemen. In de winter levert de border schuilplaatsen en lekkere zaden.
- **Beleving**
De bloemen en de geur van de planten maken de ruimte ook visueel aantrekkelijk en zorgen voor extra beleving in de stad.